

Referat fra møde i Netværk for sikker medicinering 22. juni 2010 13-16

Århus Sygehus, Århus

Referent: Marianne Lisby (Klinisk sygeplejespecialist, Århus Sygehus) og Dorthe K. Bonnerup (Farmaceut, Hospitalsapoteket Århus)

Marianne Lisby fra bød velkommen og præsenterede kort begrebet medicineringsindikatorer. Herefter fulgte en kort præsentationsrunde af deltagerne.

Marianne Lisby fra Fælles Akutmodtagelse på Århus Sygehus, Linda Aagaard Thomsen fra Pharmakon, Annemarie Hellebek, Regional Risikomanager Region Hovedstaden og Mette Gram-Hansen fra Apotekerforeningen gav hver deres vinkel på den aktuelle og fremtidige praksis i forbindelse med medicineringsindikatorer. Præsentationerne kan ses på:

www.patientsikkerhed.dk/indsatsomraader/netvaerk/netvaerk_for_sikker_medicinering/moeder_materiale_fra_netvaerket/

Oplæg 1:

Marianne Lisby fortalte om medicineringsindikatorer i et internationalt perspektiv med fokus på eksisterende kliniske proces og resultat indikatorer i både Danmark og udlandet. Samles antallet af medicineringsindikatorer i Den Danske Kvalitetsmodel fra både hospitaler, apoteker og kommuner er der aktuelt 70 indikatorer. På verdensplan er der identificeret 157 indikatorer indenfor hospitalssektoren. Et væsentligt budskab i dette oplæg var balancen mellem meningsfulde og meningsløse indikatorer, herunder hvordan fremtidige indikatorer kan vægtes og prioriteres i Danmark, så de forekommer både meningsfulde og er effektive.

Oplæg 2:

Linda Aagaard Thomsen fortalte om sit ph.d. projekt, hvor hun har udviklet kliniske indikatorer for lægemiddelbehandlingen af type-2 diabetes. Oplægget fokuserede på forebyggelige utilsigtede medicineringshændelser, da de giver en unik mulighed for at bygge bro mellem proces og resultatindikatorer. Linda's budskab og anbefaling var, at fremtidige indikatorer bør kombinere proces og resultatindikatorer indenfor specifikke diagnose- og lægemiddelområder

Oplæg 3:

Annemarie Hellebek fokuserede sit oplæg på anvendelsen af tilgængelige data som grundlag for kvalitetsovervågning af medicineringsområdet og gav illustrative eksempler fra Den Gode Medicinske Afdeling, Global Trigger Tools og rapportering af utilsigtede medicineringshændelser. Annemarie demonstrerede de muligheder og begrænsninger, der ligger i kontinuerlig overvågning af eksisterende datakilder og påpegede, at de, på trods af nedsat pålidelighed, kan give en pejling af aktuelle kvalitetsproblemer. Annemarie efterspurgte tilgængelige registre over data omkring lægemiddel-forbrug sorteret relevant, da de vil kunne bidrage til at optimere kvalitetsovervågningen indenfor medicinområdet.

Oplæg 4:

Mette Gram-Hansen fortalte om primær apotekernes kvalitetsovervågning i relation til medicineringsprocessen. Bl.a. har en undersøgelse fra 2008 vist, at receptkontrollen hver dag redder syv danskere fra hospitalsindlæggelser som følge af kritiske medicineringsfejl. Herudover registrerer apotekerne udleveringsfejl og foretager "pseudo" kundeundersøgelser af kvaliteten af lægemiddelrådgivningen. Apotekerne er aktuelt i gang med implementering af Den Danske Kvalitets Model, herunder receptinterventioner, fejludleveringer samt lægemiddelrelaterede utilsigtede hændelser. Flere danske apoteker er allerede akkrediteret.

Efter oplæggene var der en kort diskussion af deltagernes egne erfaringer med medicineringsindikatorer samt bud på, hvordan indikatorer kan anvendes som et værktøj til nedbringelse af medicineringsfejl og utilsigtede medicineringshændelser.

Pointer fra fremlæggelserne og diskussionen var:

- Der findes en lang række tilgængelige proces og resultatindikatorer for medicineringsområdet, spørgsmålet er, hvordan kagen skal skæres, så indikatorerne bidrager til at reducere antallet af alvorlige medicineringsfejl.
- En kombination af proces og resultatindikatorer relateret til specifikke diagnoser eller lægemidler kan være et meget relevant bud på, hvordan alvorlige utilsigtede medicineringshændelser kan nedbringes og bidrage med viden om årsags-virknings forhold
- Kvalitetsovervågning af medicineringsområdet skal baseres på komplette data og følges op af relevante handlinger for at gøre en forskel – målingerne skal derfor være specifikke, effektive og give mening for klinikere
- Anvendelse af score 3 medicineringshændelser i Patientsikkerheds-databasen kan være en velegnet indikator på sygehuse, såfremt disse rapporteres systematisk

På baggrund af oplæggene og diskussionen kunne det i fremtiden overvejes,

- At supplere de nuværende indikatorer for medicinering i Den Danske Kvalitetsmodel med lægemiddel- og/eller diagnosespecifikke indikatorer for at indfange og nedbringe alvorlige utilsigtede medicineringshændelser
- At kvalitetsovervåge og analysere katastrofale og betydende (score 3) utilsigtede medicineringshændelser enten gennem Patientsikkerhedsdatabasen eller systematisk registrering på sygehuse – både på lokalt, regionalt og nationalt niveau
- At anvende specifikke lægemiddelrelaterede triggere (trigger tool) til elektronisk dataregistrering / systematisk screening af patientjournaler
- At tage initiativ til at udvikle en database til systematisk registrering af lægemiddelforbruget